

знатны, що засѣдавали въ сената и извършали разны тѣ длѣжности, придобывали съкровища; а по голѣма та часть отъ народа была бѣдна. Правда, отъ отколѣшни времена плебеи тѣ получили право, наравно съ патриціи тѣ, да избиратъ консулы и други длѣжностны лица; но кога са случавало на плебей да са обогати, той тозь часъ са залѣнялъ у партія та на знатны тѣ и право ставало за него дѣло второстѣпенно. Народъ тѣ былъ необразованъ и бѣденъ: той лесно са вдавалъ на подкупъ и избиралъ не най достойны тѣ, но тѣзи, които давали повече пары. Споредъ туй сѣкій богатъ человекъ, освенъ чета робы, ималъ ёще много, преданны нему съ душа и тѣло, гражданы, които са наричали неговы *кліеншы*. Тѣзи кліенты были обяваны въ народны тѣ събранія да подаватъ гласъ, както го желаялъ *пашронъ* тѣ имъ. Проконсулы са проваждали голацы въ провинціи тѣ, а са завръщали богаты: тѣ си накупуввали нивья и сѣкаквы угодія, че настанявали и робы да обработватъ нивья та. Тѣй са струпвали имоты тѣ въ едны рѣцѣ, а много хиляды гражданы нѣмали комаче хлѣбъ. Уничженый тѣ народъ вече не обръщаль вниманіе на туй — що ё законно или незаконно, но продавалъ себеси на тогози, който повечъ му давалъ и обѣщаваль, а слѣдъ туй слѣпо слѣдовалъ повелѣнія та му, безъ да разсѣжда: желаяли ли сѣ добро то на господарство знатны тѣ господода, или са дѣйствовали въ повреда на свобода та. Часто са подигалъ нѣкой юначенъ мѣжъ и пріемаль прісерце народна та нужда: кѣмъ таквызи истинны и благородны народны пріятели принадлежали двама та братья, *Тиберій* и *Кай Гракхи*.

2. Двама та сынове на благородна майка.

Майка та на Гракхи тѣ, Корнелія, дѣщеря на великаго Сципіона Африканскаго, была една отъ най благородны тѣ и най добры тѣ жены, каквыто нѣкога сѣществували въ Римъ. Отъ дванайсетъ души дѣца останѣли й само двама сынове. И тя могла, по право, да са